

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Ad religionis in republica conseruationem, & diuinæ & humanæ
seueritatis metum valde conducere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT I.

Ad religionis in Republica conseruationem, & diuinae & humanae seueritatis metum valde conducere.

PRINCIPIO igitur probat id agi sine ratione, imò absurdè etiam, vt armis ac seueritate pij Principis, religio Catholica conseruetur; propterea quòd religio qua Deus colitur, Dei sit donum, neque vi possit hominũ animis inferi: quia nimirum credere, aut religiosus esse, nemo queat inuitus. Hæc si ratio gladium excutit è manibus Catholici Principis, ne possit eius vsum ad religionis conseruationem conuertere; non sinet profectò eadem illum exseri, ad vllius in Republica vitij grassantis extirpationem. Quis enim vel mediocriter institutus, ignoret, non modò religionem seu pietatẽ Dei donum esse, verùm etiam iustitiam, castitatem, ceterasque virtutes? Quin & à sceleribus sibi temperare, nisi Dei munus esset, non diceret beatus Gèrium Apostolus, orare se pro suis, vt nihil mali facerent. Nũ placet igitur, quoniam hæc Dei dona sunt, vt neque inter ciues iustitia, neque inter coniuges pudicitia, si des, neque in familiis modestia, temperantia, obedientia, neque omnino in castris disciplina, præfectorum aliqua seueritate conseruetur? Quod si sic erit, abolendæ leges erunt contra homicidia & adulteria latæ; eò pater virga filij peccatum castigabit; non dominus seruum, non magister discipulum, non Tribunus militem pœna ob delictum afficiet. Cur enim illum punis, qui vt abstineret à scelere, Dei donum nõ habuit? Nam profectò si habuisset, abstinuisset. Quod si rectè necessarioq. reipublicæ disciplina scelera puniuntur, rectè quoque virtutes, quamuis Dei munera sunt, seueritate conseruantur. Etenim in tanta ad delinquendum pronitate, quantam esse conspiciamus, hæc ratio est

1. Cor. 13.

est virtutum bona publicè & priuatim conseruandi, si
 contraria vitiorum mala pœnis inflictis arceantur. An
 vitiosum erit fortasse, feminam non seruasse fidem vi-
 ro; & non erit vitiosum, fidem Deo ipsi datam violaf-
 se? aut grauis erit iniuria, verbo factòve Regiam læ-
 sisse maiestatem; & nulla, vel leuis erit, in Deum bla-
 sphemasse? aut bonos ciues insectari conuitiis, crimè
 existimabitur; sanctos verò eius in cælo regnantes, ni-
 hil erit petulantibus linguis irrisisse? Hæc, atque huius
 generis alia complura, quæ contra religionem Chri-
 stianam Catholicam admittuntur, si crimina sunt ma-
 xima, & omnibus dignissima pœnis, neque arceti à re-
 publica in ista exulceratissima corruptione morum,
 nisi Principum seueritate possunt: effectum est, sum-
 ma cum ratione coniunctum id esse, vt in ea, Catho-
 lici Principis gladio, cùm facultas ad fuerit, vindicetur.
 qui non sine causa gladium portat, vt beatus Apo- *Rom. 13.*
 stolus inquit, minister enim Dei est, vindex in iram ei
 qui malum agit. Qui autè ea punierit, quæ siue factis,
 siue verbis sacrilegis verè aduersantur religioni, ea que
 puniendo vel minuerit, vel sustulerit è Republica
 Christiana; nonne is præclarè tibi videtur religionem
 Catholicam in eadem Republica vel omnino, vel
 magna saltem ex parte conseruasse? Ac sicut modò re-
 ligio Dei donum est, sic certè & antea omni tempore
 fuit: nec ea solùm ex parte Dei munus est, qua hæreti-
 corum damnantur errores, verùm etiam ex ea, qua
 gentium simulacra, falsique dij fugiuntur. Atqui in
 Iudaicum populum, ne ad idola deflueret, graues mi-
 nas, eiusdemque postea quàm ad ea deflexisset, acer-
 bissimas plagas diuinitus irrogatas, ignorat nemo, qui
 sacras literas attigerit. Et quamquam subinde populus
 ille scædè lapsus sit, tamen nonne per tot annorù cen-
 turias, istiusmodi seueritate, vera inter eos religio ste-
 uit, vnusque Dei cultus in illa est Republica conser-
 uatus?

uatus? Neque verò hîc audiendum est, populum illum istiusmodi fuisse ratione cohibendum, quòd duræ nimium ceruicis esset. Nam neque modò duræ nobis ceruices desunt, quas neque mollit pietas, neque obedientia flectit: & si quisquam illud fortassè produxerit, nihil omnino causam adiuuerit suam, cùm interim teneamus, etiam tum vnus veri Dei cultum, munus diuinum extitisse. Quod donum si conseruandū non fuit in hominum animis, incusso seueritatis pœnarumque metu; non debuit idololatriæ lapsus tâta pœnarum & calamitatum acerbitate puniri. Si autè conseruatum sic est, & multos quidem per annos; quâ fiat, vt non & modò ratione consimili Catholicæ religionis munus in republica Christiana conseruetur? Neque enim adeò tardo quemquam esse ingenio putato, qui non videat quàm Iudæis quoque iustæ fuerit causa querelæ, cùm propter cultum idolorum gravibus ruinis feriebantur; si hoc iam dicere quisquâ cum ratione potest: cur tenere fidem hanc supplicij cogor, quam, nisi dederit Deus, habere non possum? Quid quòd nec integrū iam erit Deo, quemquâ supplicij æternis addicere, propterea quòd eum non præ omnibus rebus dilexerit? Paratum enim & hoc erit continuò: Iniustè mecum agis, qui me sic punias, quia non habuerim quod nisi te largiente habere non potui. Porrò, vt alia non pauca huc pertinentia, quæ illorum fuere temporum, omittamus, ad nouumque Testamentum conuertamus oculos: cur flagello vsus est Christus ad exturbandos è templo negotiatores profanos, nisi vt religiosam in eo Dei venerationem, quæ eius proculdubio donum est, conseruaret? Cur Ananiæ Sapphiræque repentina morte incussus est multitudini credentiū metus, nisi vt sic punita fraude inimica pietati, constantior deinceps in promissis implendis pietas seruetur? Factus enim est per hæc timor,

Isa. 2.

mor, sicuti scriptum est in Actis, in vniuersa Ecclesia, *Act. 5.*
 & in omnes qui audierunt. Tantumque abest vt hac
 inusitata vindicta religio, quæ Dei donum est, detri-
 mentum acceperit, vt mox adiungat historia, magis
 magisque auctam esse credentium in Domino multi-
 tudinem virorum atque mulierum. Cùm igitur metu
 fuerit aucta religio, non eadē metu poterit in hominū
 animis conseruari? præsertim cùm ad pietatis indubiè
 conseruationem beatus Gētium Apostolus Timotheo *1. Tim. 5.*
 præcipiat, vt eos qui peccant, arguat coram omnibus,
 quo ceteri timorem habeant, ac timore perculsi, ab ijs
 quæ Christianis officiunt institutis, abstineant. At ille
 fuit (inquis) Dei metus; hic autē, quē ad religionis cō-
 seruationē nihil cōferre volumus, metus est humanæ
 potestatis. Quasi verò non eos qui rebus humanis le-
 gitimè præsent, timeri vt Dei ministros oporteat. Si
 enim diuinitus est ordinata potestas sublimior, & si
 is qui potestati resistit, Dei resistit ordinationi, iuxta
 doctrinæ Apostolicæ certissimā veritatē, quisquis po-
 testatem illā rectè reueretur ac timet, is Deū ipsum in
 suo Vicario metuat ac reueretur necesse est. Eam ob
 res sapiens Deo ipsi subiunxit Regē tanquam Dei mini-
 strum, cùm vtrumque metuendum esse præscriberet.
 Time, inquit, fili mi, Dñm & Regē, & cū obrectatori-
 bus, siue Dei, siue Regū ne cōmiscaris, quoniā repētē
 ab ijs consurgit perditio; & ruinā, quā vterque afferat,
 quis nouit? Hinc & beatus Petrus iubet, Christianos *1. Pet. 2.*
 subiectos esse siue Regi, quasi præcellēti; siue Ducibus
 tanquā ab eo missis, ad vindictā malorū, laudem verò
 bonorū. Quos igitur oporteat suspicere tanquā à Deo
 missos, eodē quoq. ab ijs qui deliquerint, tanquā Dei
 ministros metui constat oportere. Quare si ad religio-
 nis conseruationem & propagationem diuinitus in-
 cussus conducit terror, cur timor impediatur legitimæ,
 diuinaque ordinatione constabilitæ potestatis?